

Møte i adm.gr Vassområde Hallingdal

05.10.2021

Saksliste

Sak 1/21: Vannmiljøtiltak i kommunene

- tilbakemelding fra Mdir på forvaltningsplanens tiltaksprogram (Elin)
- status i kommunene (Alle)
- prosjekt NIBIO (Elin)

Sak 2/21: Orienteringssaker fra vannområdekoordinator (Elin)

- møte i politisk utvalg 08.09.21
- møte i vannregionutvalget 24.09.21
- høringsinnspill som orienteringssak i kommunestyrene
- planretningslinjer
- overvåkning 2021
- møte med Hafslund Eco 04.11.21
- skolefondet 2021
- ekstra midler fra fylkeskommunen, frist 15.okt
- tilskudd til restaurering av vann- og våtmarksområder, frist 01.11
- budsjett 2022

Sak 3/21: Eventuelt (Alle)

Sak 1/21: Vannmiljøtiltak i kommunene

Tilbakemelding fra Mdir på forvaltningsplanens tiltaksprogram:

- 17.juni – fylkeskommunen videreformidler at Mdir etterlyser flere tiltak, spesielt på avløp og landbruk, spesielt i Drammensvassdraget.
- Ny runde med kommunene i VO Hallingdal -> noen nye tiltak på avløp lagt inn
- Fylkeskommunen og statsforvalteren innkalte VOK til møte 1.okt
 - Mdir har kun sett på statistikk over tiltak på et ganske overordnet nivå, og har for eksempel ikke fanget opp når ett tiltak med samme ID er registrert på mange vannforekomster med samme påvirkning, som f.eks tilsyn og pålegg om opprydning i spredt avløp. Mdir har kun da sett ett tiltak. Tilbakemeldingen fra Statsforvalteren og fylkeskommunen til Vassområde Hallingdal er at det ser stort sett bra ut hos oss, men om vi har noe som ikke er lagt inn, så må vi gjøre det. +kvalitetssjekk på at riktig planperiode er lagt inn på alle tiltak. Frist 1. nov

Avløpstiltak i Hallingdal

KTM 1 Avløpstiltak	Antall tiltak	Investeringskostnad	Driftskostnad	Enhet	Antall enheter
Byer og tettbebyggelse					
Grunnleggende					
MT304 Oppgradering av avløpsnett	2	0	0		
MT304 Oppgradering av avløpsnett	3	44 000 000	0	tiltak	3
MT305 Tiltak renseanlegg	1	194 000 000	0	tiltak	1
MT305 Tiltak renseanlegg	3	0	0		
MT305 Tiltak renseanlegg	1	95 000 000	0	anlegg	1
MT323 Tillatelser og veiledning	4	0	0		
SUM	14	333 000 000	0		
Supplerende					
Spredt bebyggelse inkludert hytter					
Grunnleggende					
MT82 Tilknytning av separate avløp til kommunalt nett	4	0	0		
MT82 Tilknytning av separate avløp til kommunalt nett	1	8 100 000	0	husstand	60
MT83 Utbedring av separate avløpsanlegg i følsomt og normalt område	11	159 600 000	64 400 000	anlegg	1 140
MT83 Utbedring av separate avløpsanlegg i følsomt og normalt område	3	2 800 000	0		20
MT87 Kart- og planlegging spredt avløp	7	0	0		
MT88 Forskrifter og tilsyn	2	0	0		
SUM	28	170 500 000	64 400 000		

Rådgivningstjenester for jordbruk i Hallingdal

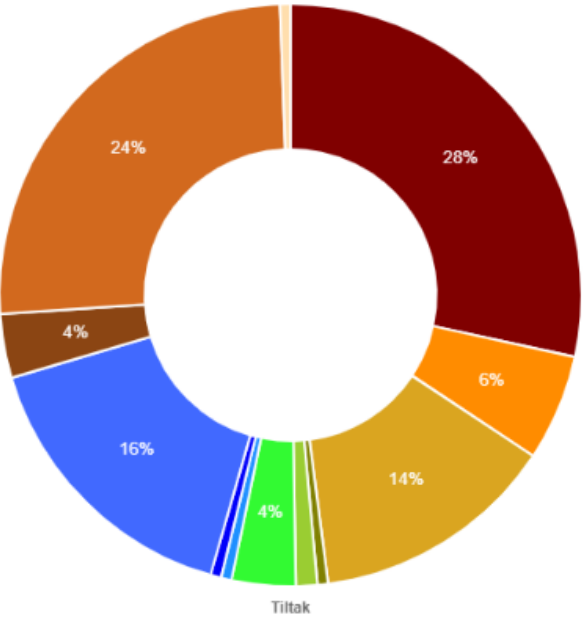
KTM 12 Rådgivning jordbruk	Antall tiltak	Investeringskostnad	Driftskostnad	Enhet	Antall enheter
Supplerende tiltak					
MT339 Rådgiving om klima- og miljøvennlige driftsmåter	9	0	0		
MT339 Rådgiving om klima- og miljøvennlige driftsmåter	1	100 000	0	tiltak	1
SUM	10	100 000	0		

KTM 2 og 17 Tiltak mot næringssalter og jorderosjon	Antall tiltak	Investeringskostnad	Driftskostnad	Enhet	Antall enheter
Grunnleggende tiltak					
MT287 Utvidet gjødsellagerkapasitet	4	600 000	0		10
SUM	4	600 000	0		
Supplerende					
MT283 Erosjonssikring i og langs vassdrag	1	0	0		
SUM	1	0	0		

Nøkkeltiltak

TILTAK	ANTALL	VANNFOREKOMSTER	FORESLÅTT	PLANLAGT	PÅBEGYNT	UTSATT	AVVIST	GJENNOMFØRT
KTM1 – Etablering eller oppgradering av avløpsanlegg (renseanlegg og infrastruktur)	48	206	19	5	21	0	0	3
KTM12 – Rådgivingstjeneste for jordbruk	10	17	1	1	8	0	0	0
KTM14 – Forskning, forbedring av kunnskapsbasen for å redusere usikkerhet	23	29	6	8	4	0	3	2
KTM16 – Oppgradering eller forbedring av industrielle renseanlegg (inkludert IED-gårdsbruk)	1	1	0	0	1	0	0	0
KTM17 – Tiltak for å redusere sedimenter fra jorderosjon og overflateavrenning	2	4	1	0	1	0	0	0
KTM2 – Tiltak for å redusere næringssaltavrenning fra jordbruk	6	9	3	1	1	0	1	0
KTM25 – Tiltak for å motvirke sur nedbør	1	2	0	0	1	0	0	0
KTM4 – Opprydning av forurenset grunn, sjøbunn, grunnvann og annen historisk forurensing	1	1	0	1	0	0	0	0
KTM5 – Forbedre vandrings- og spredningsveier (elvekontinuitet, for eksempel etablering av fiskepassasjer, fjerning av gamle dammer)	27	28	8	0	19	0	0	0
KTM6 – Forbedre hydromorfologiske forhold i vannforekomster annet enn elvekontinuitet	6	9	4	0	0	1	1	0
KTM7 – Forbedring av vannføringsregime og/eller etablering av økologisk vannføring	43	51	7	3	9	0	23	1
KTM99 – Andre nøkkeltiltak rapportert under tiltaksprogrammet	1	1	0	1	0	0	0	0
Alle	169	358	49	20	65	1	28	6

Tiltak



- KTM1 – Etablering eller oppgradering av avløpsanlegg (renseanlegg og infrastruktur)
- KTM12 – Rådgivingstjeneste for jordbruk
- KTM14 – Forskning, forbedring av kunnskapsbasen for å redusere usikkerhet
- KTM16 – Oppgradering eller forbedring av industrielle renseanlegg (inkludert IED-gårdsbruk)
- KTM17 – Tiltak for å redusere sedimenter fra jorderosjon og overflateavrenning
- KTM2 – Tiltak for å redusere næringssaltavrenning fra jordbruk
- KTM25 – Tiltak for å motvirke sur nedbør
- KTM4 – Opprydning av forurenset grunn, sjøbunn, grunnvann og annen historisk forurensing
- KTM5 – Forbedre vandrings- og spredningsveier (elvekontinuitet, for eksempel etablering av fiskepassasjer, fjerning av gamle dammer)
- KTM6 – Forbedre hydromorfologiske forhold i vannforekomster annet enn elvekontinuitet
- KTM7 – Forbedring av vannføringsregime og/eller etablering av økologisk vannføring
- KTM99 – Andre nøkkeltiltak rapportert under tiltaksprogrammet

1/21: Vannmiljøtiltak i kommunene

Status i kommunene

- tiltak for å hindre forringelse, avløp og landbruk
- tiltak for å forbedre moderat økologisk tilstand

(se Excel-ark)

Kommunenavn	Vannforekomst	Vannforekomstnavn			Økologisk tilstand/potensial	Kjemisk tilstand	Kommentar økologisk tilstand eller potensial
Hol	012-3018-R	Skriu	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	Mye hytter i området. Utslipp? Tilstanden i bekkene bør undersøkes.
Hol	012-143-R	Sisseldøla nedstrøms vanninntak	Elv	SMVF	Moderat	Udefinert	Lite vann - dårlig resipient. Forurenset bekk med store gjengroingsproblemer.
Ål	012-142-R	Hellinggrovet	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	
Ål	012-2049-R	Hallingdalselvi innløp Strandafjorden	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	
Ål	012-2215-R	Votna bekkefelt nord	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	Lammehaler observert i Fetagrove.
Ål	012-1597-R	Lya nedre	Elv	SMVF	Moderat	Udefinert	Liten vannføring og næringsstofftilførsel fra nedbørsfeltet
Ål	012-2000-R	Votna nedstrøms tunnelinntak	Elv	SMVF	Moderat	Udefinert	Uten minstevannsføring og påvirket fra avløp og landbruk i tillegg.
Ål	012-2001-R	Votna	Elv	SMVF	Moderat	Udefinert	Uten minstevannsføring og påvirket fra avløp og landbruk i tillegg.
Ål	012-2217-R	Strandafjorden bekkefelt	Elv	Naturlig	God	Dårlig	
Hemsedal	012-103-R	Trøimsåne sentrum	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	Sterkt kanalisert strekning
Hemsedal	012-1466-R	Lauvdøla bekkefelt øst	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	God tilstand i øvre deler. I nedre deler en del hytter og veg. Kulverter under hytteveger.
Hemsedal	012-750-R	Skrukkebekken	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	Sterkt påvirket av aktiviteter i alpinanlegget. Salting i skisenteret. Bør ha fangdam før utløp i Hemsil. Tilsåing i bakken må også iverksettes. Slamføring i forbindelse med graving, som kan påvirke Hemsil ned til Gol. Bør overvåkes.
Hemsedal	012-1447-R	Dyrgja nedre	Elv	SMVF	Moderat	Udefinert	Uten minstevannsføring, men kommer raskt inn sidebekker. Bør tas vannprøver i utløpet.
Hemsedal	012-1450-R	Jordheimskanalen	Elv	SMVF	Moderat	Udefinert	Kunstig kanal, en del av det hydrotekniske anlegget. Jordheimsbekken har vært sterkt påvirket av forurensning fra landbruk.Vannprøver bør tas ved utløpet av fangdam. Fangdammen må følges opp og trolig utbedres. Utgraving i kanalen foretatt i 2014.
Hemsedal, Ål	012-2412-R	Lauvdøla	Elv	SMVF	Moderat	Udefinert	Regulert elvestrekning. Tørr i øvre deler, men det kommer vann fra sidebekker nedover elva
Nesbyen	012-16885-L	Skårsrudvatnet	Innsjø	Naturlig	Moderat	Udefinert	Ørekyte, sik, Hyttefelt.
Nesbyen	012-16970-L	Mykingsjøen	Innsjø	Naturlig	Moderat	Udefinert	Ørekyte. Noe begroingsalger på utløp.Sau på beite. Husdyrhold ned mot vannet. Turistbedrifter
Nore og Uvdal	012-17135-L	Tunsennvatnet	Innsjø	Naturlig	God	Dårlig	
Flå	012-2789-R	Gulsvikelva	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	
Flå, Krødsherad	012-521-L	Krøderen	Innsjø	Naturlig	God	Dårlig	
Krødsherad	012-925-R	Norefjell bekkefelt	Elv	Naturlig	Moderat	Udefinert	Turistanlegg og mange hytter i nedbørfeltet.Sandumelva bør undersøkes mht vannkvalitet..

Sak 1/21: Vannmiljøtiltak i kommunene

Prosjekt NIBIO – veiledningsmaterieill om reduksjon av avrenning fra grasdekt mark

Prosjektleder: Marie Uhlen Maurset

Kostnadsramme: 75.000,- eks moms

Konkrete problemstillinger utarbeidet i samarbeid med landbruksavdelinga i Ål kommune + høring landbruksrådgivere i øvrige kommuner i VO

Bestilling: konkrete råd om frivillige tiltak for å redusere avrenning, tilpasset typen landbruk som finnes i vannområdet.

Sak 2/21: Orienteringssaker fra vannområdekoordinator

- møte i politisk utvalg 08.09.21
 - Ny fordelingsnøkkel for statlige midler (men også fylkeskommunale) ble vedtatt; stillingsstørrelse + areal (i to grupper), medfører en reduksjon fra 185.000 til 170.155
 - Justeringer av grenser for vannområder i Modum kommune. Kompromiss; Modum er fra 01.01.2022 også med i Vassområde Hallingdal og to andre vannområder (men ikke tre, slik opprinnelig plan var).
- Møte i vannregionutvalget 24.09.21
 - Forslag til revidert vannforvaltningsplan etter høringen ble godkjent, og oversendt til fylkestingene for behandling. [Lenke til sakspapirene](#)

- Vassområde Hallingdal sendte felles høringssvar, og fikk gehør for en del endringer i plandokumentene.
- Det felles høringssvaret ble behandlet av VOU 23.04.21, og det ble bestemt at høringssvaret skulle oversendes som orienteringssaker i de respektive kommunestyrene. Høringssvaret med følgebrev ble oversendt til postmottak i alle kommunene 07.05.21.
 - Er orienteringssaken kommet frem til alle kommunestyrene?

Planretningslinjer, §12 mm

2.3 Virkning for kommunal, regional og statlig planlegging og virksomhet

Virkning for kommunal planlegging

Kommunene kan gjennom arealplanleggingen sette restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer, fjorder og sjøområder, herunder vannmiljø. Det er svært viktig at disse virkemidlene tas aktivt i bruk i kommunenes arealplanlegging for å nå målet om god tilstand i norsk vann.

Gjennom arealplanleggingen skal kommunen bidra til å sikre at ulike hensyn belyses og veies mot hverandre. Vannmiljø er et av flere slike hensyn. Der vannmiljøet blir berørt, direkte eller indirekte, må kommunen sørge for at det tas nødvendig hensyn til vannmiljø og de miljømålene som er fastsatt. I planprosesser må derfor virkningen av tiltak og inngrep veies mot virkninger på miljøtilstanden til en vannforekomst.

I [Nasjonale føringer for](#) arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene understrekes betydningen av kommunenes arealplanlegging for å nå miljømålene.

[Nasjonale forventninger](#) til kommunal og regional planlegging understreker også betydningen av arealplanlegging, blant annet i kapittel 2.3: *Kommune bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom tiltak og god arealforvaltning.*

Ny aktivitet og nye inngrep (Vannforskriften § 12)

Paragraf 12 i vannforskriften skal vurderes når det skal fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan medføre at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes. Dette kan være vedtak med hjemmel i forurensningsloven, vannressursloven, vassdragsreguleringsloven, akvakulturloven, havne- og farvannsloven, jordlova, lakse- og innlandsfiskloven, plan- og bygningsloven mv. Det må vurderes konkret om § 12 kommer inn ved utarbeidelse og behandling av reguleringsplaner, eller om vurderingen ivaretas gjennom senere saksbehandling.

Paragraf 12 er en unntaksbestemmelse som åpner for at det kan gjennomføres tiltak selv om dette strider mot miljømålene. Det fremgår av paragrafen hvilke forringelser som kan aksepteres og hvilke vilkår som må være oppfylt for at det kan gjøres unntak fra miljømålet.

Det er aktuell sektormyndighet som avgjør hvorvidt paragrafen kommer til anvendelse og om tiltaket kan tillates. Forslagsstiller er ansvarlig for å fremskaffe det nødvendige kunnskapsgrunnlaget, herunder også tiltakets miljøpåvirkninger.

§ 12. *Ny aktivitet eller nye inngrep*

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4–§ 7 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes:

- a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst, eller
- b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

I tillegg må følgende vilkår være oppfylt:

- a) alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand,
- b) samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og
- c) hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

Der ny aktivitet eller nye inngrep er gjennomført i planperioden, skal begrunnelsen for dette gjengis i oppdatert vannforvaltningsplan. Dersom det er gitt tillatelse til nye aktiviteter eller nye inngrep, skal dette også fremgå av vannforvaltningsplanen.

0 Endret ved [forskrifter 23 des 2009 nr. 1814](#) (i kraft 1 jan 2010), [20 des 2018 nr. 2231](#) (i kraft 1 jan 2019).

Planveileder

Vannmiljøet kan på mange måter inngå som tema i kommunenes arealplanlegging (f.eks. i konsekvensutredning, planbeskrivelser for hvordan miljømål ivaretas, hensynssoner, og bestemmelser). Erfaringen er imidlertid at kommunene fortsatt trenger veiledning på dette området.

Nordland fylkeskommune har utarbeidet en veileder som viser hvordan arealplanlegging kan brukes som styringsverktøy for å sikre god vannforvaltning i henhold til vannforskriften og vannforvaltningsplan og tiltaksprogram. Denne er også aktuell å bruke i andre fylker.

[Lenke til veileder](#)



2.4 Retningslinjer for arealplanlegging etter plan- og bygningsloven og vannforskriften

Det er utarbeidet generelle retningslinjer for arealplanlegging etter plan- og bygningsloven og vannforskriften. Det er forventet at retningslinjene tas i bruk av kommuner, og at de innarbeides i samfunns- og arealplanleggingsarbeidet.

Retningslinjene er førende for planarbeid etter plan- og bygningsloven. Arbeidet med de regionale vannforvaltningsplanene følger reglene i plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven. Konkrete beskrivelser av miljøtilstand, fastsatte miljømål og planlagte tiltak for den enkelte vannforekomst og aktuelle vassdrag er beskrevet i denne regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende regionalt tiltaksprogram og i Vann-Nett.

Hensikten med retningslinjene

Hensikten med retningslinjene er å oppnå helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften. Ved å vurdere vannmiljø og fastsatte miljømål i en tidlig fase av arealplanleggingen, legges det til rette for en samfunnsøkonomisk og bærekraftig forvaltning av vassdragsmiljøet og omkringliggende arealer. Godt vannmiljø er en forutsetning for alt liv på jorda og er en grunnleggende del av naturmiljøet, jf. FNs bærekraftsmål nr. 6 (rent vann og gode sanitærforhold), 14 (liv under vann), 15 (liv på land) og 17

(samarbeid for å nå målene). Fokus på vannforskriften gjennom arealplanlegging vil bidra til at bærekraftmålene blir integrert og følges opp på en god måte.

Forholdet mellom kommunene og vannforskriften

Kommunene har et selvstendig ansvar for å følge opp vannforskriften, som sektormyndighet og arealmyndighet. Arealendringer og fysiske inngrep i og langs vassdrag og kystområder kan gi store negative påvirkninger og forringelse av vannmiljøet. Livsmiljøene er ofte sårbare for endringer som følge av utslipp eller inngrep. Miljøvirkningene kan spre seg raskt og kan være vanskelige å forutsi. Kommunene må derfor legge vekt på at endret arealbruk ikke får negativ påvirkning på vannmiljøet. Hensynet til vannmiljø bør være tema på alle plannivåer. Planprosessene bør synliggjøre hvordan nye tiltak og inngrep kan påvirke miljøtilstanden, samt hvilke forebyggende tiltak som kan gjennomføres.

Vannforekomster hvor det kan være særlig viktig med en restriktiv arealforvaltning er vassdrag sårbare for inngrep eller forurensning, varig verna vassdrag, beskyttede områder etter vannforskriften, herunder drikkevann, badevann og nasjonale laksevassdrag og fjorder. Eksemplene er ikke uttømmende.

Generelle retningslinjer for arealplanlegging som kan påvirke vannmiljø

Under vises det til retningslinjer som legger føringer for arealplanleggingen. Det vises også til bestemmelser og hensynssoner som kan anvendes for å sikre vannmiljø i arealplaner. Retningslinjene kan berøre temaer som i noen tilfeller også er regulert etter egne sektorlover og som gjelder uavhengig av og krever egen behandling etter sektorlovverket.

Det fremgår av Plan- og bygningslovens § 1-8, første ledd; *«I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.»* Veileder om vannmiljø i arealplanlegging kan leses [her](#).

Planens retningslinjer er ikke juridisk bindende, men dersom det fremmes planforslag som er i strid med planen kan det gi grunnlag for innsigelse, jf. § 5-4 i plan- og bygningsloven. Planens retningslinjer går ikke foran gjeldende regionale planer med strengere føringer/bestemmelser.

1. Vannmiljø

1.1. Regional plan for vannforvaltning bør innarbeides og detaljeres i kommuneplan og underliggende planer, basert på kunnskap om lokale forhold. Vannmiljø og vedtatte miljømål skal vurderes og hensyntas i planarbeid som kan påvirke vann. Interkommunalt samarbeid bør vurderes ved påvirkninger på vannmiljø, på tvers av kommunegrensene.

1.2. Elver og bekker skal som hovedregel ha form som mulig.

1.3. I planer som berører allerede lukkede vassdrag kan gjenåpnes og res

2. Naturfare og klimatilpasning

2.1. Det bør ikke legges til rette for utbygging av flom og havnivåstigning.

2.2. Vurderinger av vannmiljø må sees i sammenheng med klima- og energiplanlegging og kl

3. Overvann og avløp

3.1. Planlegging skal identifisere og sikre arealer for overvannshåndtering. Bevaring, restaurering eller etablering av naturbaserte løsninger bør vurderes. Dersom andre løsninger velges, skal det begrunnes hvorfor naturbaserte løsninger er valgt bort.

3.2. Overvannsløsninger skal ta hensyn til og øke det biologiske mangfoldet.

3.3. Overvannsløsninger bør planlegges med hensyn til nedbørsmengde, gjerne med bruk av

3.4. Arealforvaltning og utbygging må planlegges med hensyn til eventuelle nye avløpsanlegg, slik at økt belastning på vannforskriften.

4. Deponering av masser og snø

4.1. Deponering av masser og snø bør unngås. For deponering av masser må krav om tiltak forurensning som kan påvirke vannmiljøet i sektorlovverk.

5. Grøntdrag og kantsoner

5.1. Grøntdrag og restarealer langs vassdrag og sjø skal som hovedregel bevares for å ivareta verdifulle kvaliteter knyttet til vannmiljø, biologisk mangfold og landskapsøkologiske korridorer og landskapselementer.

5.2. Kommunene bør fastsette bredden på vegetasjonsbeltet langs vassdrag i rettslig bindende planer etter plan- og bygningsloven.

5.3. Større landskapsøkologiske korridorer som ivaretar grøntstrukturer og blågrønne verdier i urbane områder bør tillegges særskilt verdi.

5.4. Andre områder av betydning for vannmiljø, som myr, våtmark, skog og ugjødsel mark bør tas hensyn til i planleggingen.

6. Bestemmelser og hensynssoner

6.1. I kommuneplanens arealdel og i underliggende planer bør det legges inn bestemmelser og hensynssoner for å ivareta vannmiljøet i tråd med regional vannforvaltningsplan. Dette gjelder særlig i arealplaner som omfatter sårbare vann og vassdrag og beskyttede områder etter vannforskriften.

6.2. Kommunene skal i sin plan- og enkeltsaksbehandling sikre drikkevannskildene for dagens og fremtidens behov.

6.3. I bestemmelser til kommuneplanens arealdel og underliggende arealplaner kan det ved behov stilles rekkefølgekrav for å sikre at fastsatte mål for vannmiljø nås og at vannforekomsten ikke settes i fare for å få forringet miljøtilstanden.

Trenger kommunene hjelp med å
innarbeide hensynet til vann i planarbeid
og saksbehandling?

Overvåkning 2021



- Avtale med Norconsult om analyse av planteplankton i tre innsjøer; Vatsfjorden, Hovsfjorden og Sudndalsfjorden - 55.000,- eks mva. Prøvetas seks ganger juni-sept.
- Avtale med Norconsult om feltarbeid og analyse av begroingsalger fra 29 stasjoner/elver – 114.00 eks mva. Alle kommuner i vannområdet blir undersøkt.
- Problemkartlegging i Hemsedal kommune.
- Problemkartlegging i Ål kommune.

Sisseldøla

0,57

Vestlia

0,91

Fiskeundersøkelse i Trøimsåne



H e m s e d a l

T R Ø I M S Å N E

- "En vandring med vann"

NVE Region sør

MULTICONSULT AS seksjon 13.3 Landskapsarkitekter

oktober 2006



Bakgrunn: Elvebunnen under brua er bunnplastret og ser ut til å utgjøre et vandringshinder for fisk. Hemsedal kommune ønsker å gjøre området bedre tilgjengelig for publikum, flomforbygningen må utbedres, etc. NVE/Multiconsult utførte en mulighetsstudie i 2006.



Oppdrag: beskrive områdene oppstrøms brua mht verdi som gyte- og oppvekstområde for fisk, elfiske for å finne ut hvilke årsklasser som finnes i elva i dag, samt en beskrivelse av hva som er utfordringene for fisken slik forholdene er i dag og hva som bør utbedres.



Fiskebiolog Atle
Rustadbakken, Norconsult.
25.000,- eks moms



Vassdragsregulering

- Revidert vassdragskonsesjon Hemsil 23. juni, minstevannsføring fra Eikredammen og Flatsjø, standard naturforvaltningsvilkår
- Møte med Hafslund Eco om kartlegginger og tiltak 4. nov
- Statsforvalteren har myndighet til å pålegge naturfaglige undersøkelser og tiltak rettet mot innlandsfisk, plante- og dyreliv, samt friluftsliv. Må være relevante i forhold til reguleringen.
 - *«Gjennom mer aktiv myndighetsutøvelse vil forvaltningen bidra til at de naturlige livsbetingelsene og produksjonsforholdene for fisk og naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig, og at tilstanden så langt som mulig forbedres/gjenopprettes innenfor rammene av naturforvaltningsvilkårene. Dette er i tråd med målsetningene i vannforskriften.» (Veileder M-721/2017 Oppfølging av naturforvaltningsvilkår i regulerte vassdrag)*

Skolefond

- I 2021 var det satt av 15.000,- til skolefondet. Søknadsfrist 1. mars.
- Informasjon sendt til postmottak i alle kommuner (skole og bhg), alle VGS, speidergrupper, 4H, JFF
- Første tildelingsrunde:
 - Skattebøl skule – 2.120,- for dekke busskostnad til Hallingfisk i Kleivi, i forbindelse med et større undervisningsopplegg for 4. klasse om ferskvann og hvilke arter som finnes der.
 - Ulsåk barnehage – 7.000,- for å dekke busstransport og innkjøp av utstyr for å undersøke vannlevende organismer (vannkikkert, hov, oppslagsbøker) i forbindelse med ekskursjon til Gravsettjernet i Hemsedal for den eldste barnegruppa. Forarbeid og etterarbeid.

Ubenyttede midler i 2021: kjøpe inn «klasesett» av hov, lupe, vannkikkert, oppslagsverk. Lage forslag til opplegg, og gi dette til skolekontoret i en eller to kommuner. Stille vannområdekoordinator til disposisjon for opplæring/gjennomføring av opplegg. Hvis dette er vellykket, kan alle kommuner etter hvert få utdelt en slik kasse.

Søknadsfrist
1. mars

Penger som er igjen
etter fristen, deles
ut fortløpende til
innkomne søknader.



Foto: naturfag.no



TORSDAG 3. JUNI 2021
HALLINGDØLEN
Tema: Barna i barnehagen på Ulsåkk sitt prosjekt handlar om å finne småkryp som lever på og under overflata av dammane på Svø. I desse dammane er det tidlegare gjort observasjonar av liten salamander, eit sjeldan og raudlista amfibium.



Vasskikkerten gir utsikt inn i eit framand univers. Her kan barna studere livet under vatn. F.v.: Magnus Thorsnes von Tange, Emil Kristian Ovaskimyan, Kasper Hutchinson Stenholt og barnehagetilsett Rasa Norvalse.

HALLINGDØLEN
TORS DAG 3. JUNI 2021
Har det dei treng: Vasskikkert, hov, små glas med lupe og eit lite akvarium er utstyr har barnehagen har fått tildelt etter ein søknad til skulefondet i Vassområde Hallingdal. Fondet skal engasjere barn og ungdom i tema som handlar om vassmiljø og biologisk mangfald.

Jaktar på det superraske dyret

(og kanskje ein salamander)

TOR FOLGERØ
tf@hallingdolen.no



Saga Karolina Laura Lidberg har køyrd hoven djupt ned dammen og fanga det som er på botn. Det er mest slimete gjørme, men også eitt og anna småkryp. Til høgre: Rasa Norvalse.



I furuskogen aust for bustadfeltet på Svø i Hemsedal, ligg fleire små dammar. I vår har barna i Ulsåkk barnehage hatt fleire ekspedisjonar til den såkalla Salamanderdammen for å kartlegge livet under vatn.



Vassområde Hallingdal (VOH)



Innhold

Om Vassområde Hallingdal

Aktuelt - høring

Vassområdeutvalg

Administrativ gruppe

Faggrupper

Referansegrupper

Nyhetsbrev

Skolefond

Rapporter og plandokumenter

Lenker

[Gå til toppen](#)

Om Vassområde Hallingdal

[Vannforskning](#) fra 2006 viser en milepæl i norsk vannforvaltning. Nå skulle alle innsjøer, elver, grunnvann og kystvann forvaltes på en samlet måte, uavhengig av kommune- eller fylkesgrenser. Vassområde Hallingdal omfatter hele nedbørsfeltet til Hallingdalselva, der den renner ut i Drammenselva ved Gravfoss. Med andre ord er det åtte kommuner som samarbeider om miljøetningen om at alt vann skal ha god økologisk tilstand i 2027. [Her](#) kan du lese mer om det regionale samarbeidet i Vassområde Hallingdal, og om status for den økologiske tilstanden i elver og innsjøer.

Aktuelt - høring

Høringen av den reviderte vannforvaltningsplanen for perioden 2022-2027 ble avsluttet 31. mai 2021. [Lenke til høringsskjemaet](#). [Sammenheng av høringen med tillegg for Vassområde Hallingdal](#). Kommunene i vannområdet sendte et [felles høringssvar](#) for kommunene i vannområdet.

Vassområdeutvalg

Vassområdeutvalget (VOU) er Vassområde Hallingdals øverste organ, og består av ordførere fra alle kommunene som har større areal i vannområdet, samt en politisk representant fra fylkeskommunen. [Her](#) kan du finne en oversikt over medlemmene i vassområdeutvalget, samt møteinnkallinger, sakspapirer og referater fra møter.

Administrativ gruppe

Administrativ gruppe består av leder/kommunaldirektør for teknisk/utvikling i alle kommunene i vannområdet. Administrativ gruppe møtes oftere enn vannområdeutvalget, og følger opp tiltak som settes i verk for å bedre vannmiljøet. [Her](#) kan du finne en oversikt over medlemmene i administrativ gruppe, samt arbeidsdokumenter og referater.

Muligheter til å søke tilskudd

- Tilskudd til restaurering av vann- og våtmarksområder. Formål: å restaurere eller gjenskape vann- og våtmarksbiotoper som er i markert tilbakegang i fylket, for eksempel bekker, dammer og små våtmarker, rikmyr og ulike typer sumpskog/fuktskog. Frist 1. nov [lenke](#)
- Innen 15. okt kan vannområdene melde inn behov for ytterligere midler utover de statlige og fylkeskommunale tilskuddene. Behovet for midler må være knyttet til plan- og prosessarbeidet i vannområdet. Det kan f.eks. være arbeid for å styrke den lokale forankringen, arbeid for at kommunene skal bevisstgjøres sitt ansvar og bruk av sine virkemidler i vannforvaltningsarbeidet, utredninger og prosjekter, mm. Midlene kan ikke gå til tiltak.

Budsjett 2022

Budsjett Vassområde Hallingdal 2022								
		rev. Budsjett 2021	forslag 2022					
Utgifter	budsjett 2021			Inntekter	2021	2022	Ubenyttede midler på fond	
Reiser, møter, fagsamlinger og befaringer	20 000	5 000	15 000	Fylkeskommunale midler 2021	125 000	125 000	per 1. januar 2021	616 458
Møtearrangør (VOU, faggrupper, eksterne møter)	20 000	10 000	15 000	Statlige midler 2021	185 000	170 155		
Overvåkning	300 000	295 000	300 000	Overvåkning (FM) 2021	210 000	210 000		
Ekstern kunnskapsinnhenting (ifb tiltak, prosjekter)	60 000	100 000	100 000	Innbetaling fra kommunene*	420 000	440 000		
Ekstern kommunikasjon (nettside, annonsering)	5 000	0	0					
Skole- og barnehagefond	15 000	15 000	15 000	til sammen	940 000	945 155		
lønn inkl sosiale utgifter	404 000	404 000	427 000					
Fellesutgifter (1/6 av felleskontoret)	100 000	100 000	70 000					
Andre utgifter	6 000	1 000	3 155					
til sammen	930 000	930 000	945 155					
				* Det er lagt inn at kommunenes innbetaling økes tilsvarende den årlige indeksreguleringen.				
				+8000 for Modum kommune				

Etablering av en faggruppe for vannøkologi

- Avløp og landbruk har sine fagfora i Hallingdal, men et forum for de som arbeider med miljøsaker i kommunene hadde vært et nyttig fagfellesskap mtp planlegging av overvåkning og diskusjon rundt resultater av overvåkningen, planlegging av tiltak mm.

Sak 3/21 - Eventuelt